

ประกาศกรมวิทยาศาสตร์บริการ

เรื่อง นโยบายการใช้งานและการกำกับดูแลปัญญาประดิษฐ์ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

.....

เพื่อให้การบริหารงานภาครัฐและการจัดทำบริการสาธารณะเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อการให้บริการและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงกำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารงานและการจัดทำบริการสาธารณะในรูปแบบและช่องทางดิจิทัล โดยมีการบริหารจัดการและการบูรณาการข้อมูลภาครัฐและการทำงานให้มีความสอดคล้องกันและเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างมั่นคงปลอดภัยและมีธรรมาภิบาล โดยมุ่งหมายในการเพิ่มประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกในการให้บริการและการเข้าถึงของประชาชน ทั้งนี้ ต้องมีการกำหนดนโยบายหรือกฎเกณฑ์การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ชัดเจน มีระบบบริหารจัดการ รวมทั้งมีมาตรการและหลักประกันในการคุ้มครองข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองให้มีความมั่นคงปลอดภัย และมีให้ข้อมูลส่วนบุคคลถูกละเมิด นั้น

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ๔ มาตรา ๑๒ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงออกประกาศเรื่อง นโยบายการใช้งานและการกำกับดูแลปัญญาประดิษฐ์ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ เพื่อยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติภายในของกรมวิทยาศาสตร์บริการต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

จึงประกาศเพื่อทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นางพจมาน ทาจิน)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ

รายละเอียดแนบท้ายประกาศกรมวิทยาศาสตร์บริการ
เรื่อง นโยบายการใช้งานและการกำกับดูแลปัญญาประดิษฐ์ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) มาใช้เพื่อเพิ่มความรวดเร็ว ความถูกต้อง และประสิทธิภาพในกระบวนการทำงานของกรมวิทยาศาสตร์บริการ ลดระยะเวลาในการดำเนินงาน และสนับสนุนให้ผู้บริหารและพนักงานพัฒนาทักษะด้าน AI เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน

๑.๒ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูล

ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีปริมาณมากและมีความซับซ้อน เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์โดยบุคลากรที่เกี่ยวข้องก่อนนำไปใช้งานจริง เพื่อให้เป็นไปตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

๑.๓ เพื่อส่งเสริมนวัตกรรมและความสามารถในการแข่งขัน

สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ในการพัฒนาและปรับปรุงผลิตภัณฑ์ บริการ และกระบวนการเพื่อเพิ่มมูลค่า คุณภาพของงานให้แก่ภาคประชาชน อุตสาหกรรม รวมถึงส่งเสริมการใช้ AI ร่วมกับหน่วยงานภายในและภายนอก เพื่อยกระดับศักยภาพของหน่วยงานภาครัฐ

๑.๔ เพื่อกำกับดูแลการใช้ AI อย่างมีจริยธรรมและปลอดภัย

กำหนดแนวทางการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) อย่างมีความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรม ความโปร่งใส ความเป็นธรรม และความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ รวมถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการ พนักงาน และข้อมูลขององค์กร เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย

๑.๕ เพื่อให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการใช้งานปัญญาประดิษฐ์อย่างเป็นระบบ

เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงจากการใช้งานระบบปัญญาประดิษฐ์มีความเป็นระบบและสอดคล้องกับลักษณะและบริบทของการนำไปใช้งาน ครอบคลุมความเสี่ยงด้านข้อมูล ด้านการพัฒนาและการใช้งานระบบ ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ และด้านการละเมิดกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งมีกลไกการติดตาม ทบทวน ตรวจสอบ และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

๑.๖ เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางการดำเนินงาน

เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการบริหารจัดการ การพัฒนา การจัดหา การนำมาใช้ และการกำกับดูแลระบบปัญญาประดิษฐ์ของหน่วยงาน สำหรับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานของกรมวิทยาศาสตร์บริการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๒. คำนิยาม

“กรม” หมายความว่า กรมวิทยาศาสตร์บริการ

“วศ.” หมายความว่า กรมวิทยาศาสตร์บริการ

“สถาบัน/สำนัก/ศูนย์” หมายความว่า หน่วยงานภายในสังกัดกรมวิทยาศาสตร์บริการที่มีฐานะเป็นสถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีสถานะเทียบเท่า ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

“ระบบปัญญาประดิษฐ์” (Artificial Intelligence: AI)” หมายความว่า เทคโนโลยีหรือระบบคอมพิวเตอร์ที่ได้รับการออกแบบและพัฒนาให้สามารถปฏิบัติงานที่โดยปกติต้องอาศัยสติปัญญาของมนุษย์ โดยครอบคลุมความสามารถ เช่น การเรียนรู้ (Machine Learning) การตัดสินใจ (Decision Making) การจดจำรูปแบบหรือวัตถุ (Recognition) การประมวลผลภาษาธรรมชาติ (Natural Language Processing: NLP) และการทำงานอัตโนมัติ (Automation) ทั้งนี้ ระบบดังกล่าวอาศัยข้อมูล (Data) และแบบจำลองหรืออัลกอริธึม (Algorithms/Models) ในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน และอาจรวมถึงระบบที่กรมจัดหา พัฒนา หรืออนุญาตให้นำมาใช้ภายในองค์กร โดยระบบปัญญาประดิษฐ์นี้รวมถึงปัญญาประดิษฐ์เชิงรู้สร้าง (Generative AI) และปัญญาประดิษฐ์แบบเอเจนติก (Agentic AI)

“บัญชีผู้ใช้งาน” (User Account) หมายความว่า บัญชีรายชื่อผู้ใช้หรือสิทธิการเข้าถึงระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ที่กรมกำหนดหรือมอบหมายให้แก่ผู้บริหาร พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่ได้รับอนุญาต เพื่อใช้ในการเข้าถึงและใช้งานระบบ AI ตามสิทธิ์ที่กำหนด ภายใต้นโยบายด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence Policy: AI Policy) และข้อกำหนดด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศของกรม

๓. ขอบเขตและการบังคับใช้

นโยบายการใช้งานและการกำกับดูแลปัญญาประดิษฐ์ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ (Artificial Intelligence Policy) ฉบับนี้ จัดทำโดยคณะทำงานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ (DSS Artificial Intelligence Working Group) โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่องค์กรดิจิทัลของกรมวิทยาศาสตร์บริการ (DSS Digital Transformation Steering Committee) โดยคณะกรรมการฯ นี้ มีอำนาจและหน้าที่กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการดำเนินงาน แนวทางปฏิบัติ และโครงการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศของกรมวิทยาศาสตร์บริการ ให้สอดคล้องในระดับกระทรวงและระดับประเทศ โดยคณะกรรมการฯ คณะทำงานฯ ผู้บริหาร และบุคลากรอื่น ๆ ของ วศ. มีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องสนับสนุน ดำเนินการ และปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานและการกำกับดูแลปัญญาประดิษฐ์ จะต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินการตามนโยบายนี้ ผู้ที่ฝ่าฝืนนโยบายนี้ถือว่าเป็นการกระทำความผิด และจะต้องได้รับการดำเนินการตามระเบียบหรือข้อบังคับของ วศ.

๔. ข้อยกเว้น

นโยบายนี้อาจมีการขยายผลหรือมีการยกเว้น โดยปฏิบัติตามขั้นตอนการยกเว้นนโยบายของรัฐด้านอื่น ๆ หรือนโยบายของกรมวิทยาศาสตร์บริการร่วมด้วย

๕. บทบาทและความรับผิดชอบ

๑) อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ต้องควบคุมและกำกับดูแลให้บุคลากรใน วศ. ผู้ใช้ข้อมูล และผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามนโยบายการใช้งานและการกำกับดูแลปัญญาประดิษฐ์ของกรมวิทยาศาสตร์บริการอย่างเคร่งครัด

๒) ผู้บังคับบัญชา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย ต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าบุคลากรในหน่วยงานภายใต้บังคับบัญชา และบุคคลอื่น ๆ เช่น บริษัทหรือผู้รับจ้าง ที่ได้รับมอบหมายจาก วศ. ให้ทำหน้าที่ หรือใช้งานปัญญาประดิษฐ์ได้รับความรู้เกี่ยวกับนโยบายนี้อย่างเหมาะสม และนำนโยบายไปปฏิบัติตามอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓) บุคลากรของ วศ. รวมถึงบุคคลภายนอก ไม่ว่าจะเป็นบริษัท ผู้รับจ้าง หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่ วศ. ว่าจ้างหรือมอบหมายให้ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ ตลอดจนผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูล พัฒนา หรือกำกับดูแลระบบปัญญาประดิษฐ์ของ วศ. ต้องปฏิบัติตามนโยบาย มาตรการ วิธีการ และแนวปฏิบัติที่ วศ. กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

๔) คณะกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่องค์กรดิจิทัลของกรมวิทยาศาสตร์บริการ คณะทำงานนโยบายการใช้งานและการกำกับดูแลปัญญาประดิษฐ์ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ ต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายภายใต้ นโยบาย รวมถึงการกำหนดมาตรฐาน แนวทางปฏิบัติ การติดตาม ทบทวน และประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

๖. นโยบายการใช้งานและการกำกับดูแลปัญญาประดิษฐ์ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

๖.๑ หลักการจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

๑) ผู้บริหาร พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของกรม ต้องไม่ใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ภายใต้บัญชีผู้ใช้งานของกรม ในการสร้าง เผยแพร่ หรือส่งต่อเนื้อหาที่มีลักษณะขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเนื้อหาที่ก่อให้เกิดความเสียหาย เป็นการล่วงละเมิด ไม่เหมาะสม หรือมีลักษณะเป็นเท็จ บิดเบือนข้อมูล ทำให้เกิดความเข้าใจผิด ตลอดจนการละเมิดลิขสิทธิ์หรือทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น

๒) ผู้บริหาร พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของกรม ต้องไม่ใช้ระบบ AI ในลักษณะที่ก่อให้เกิดการหยุดชะงัก ระเบียบ ขัดขวาง หรือรบกวนการดำเนินงานหรือการบริหารงานของกรม จนไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามปกติ

๓) ผู้บริหาร พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของกรม ต้องปฏิบัติตามมาตรฐาน แนวทาง และกระบวนการที่กรมกำหนดสำหรับการพัฒนา การทดสอบ การตรวจสอบความถูกต้อง (Validation) และการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบ AI อย่างครบถ้วน รวมถึงการนำระบบ AI ไปใช้งานอย่างเหมาะสม

๔) ผู้บริหาร พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของกรม ต้องไม่ใช่ AI ในการวิเคราะห์หรือสนับสนุนการตัดสินใจที่มีลักษณะเลือกปฏิบัติหรือก่อให้เกิดอคติ โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิส่วนบุคคล เช่น เชื้อชาติ เพศ ศาสนา หรือคุณลักษณะส่วนบุคคลอื่นใด

๕) ผู้บริหาร พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของกรม ต้องไม่ใช่ AI ในการตัดสินใจที่มีนัยสำคัญ หรือเรื่องที่ต้องอาศัยดุลพินิจของมนุษย์ โดยปราศจากการตรวจสอบ คัดกรอง หรือสอบถามโดยบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันข้อผิดพลาด ความไม่เป็นธรรม หรือผลกระทบต่อนิติและ/หรือประโยชน์ของกรมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๖) ห้ามผู้บริหาร พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของกรม ใช้ระบบ AI ภายใต้บัญชีผู้ใช้งานของกรม เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน หรือประโยชน์ของบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรม รวมถึงการนำข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

๗) ห้ามผู้บริหาร พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของกรม ใช้ AI ในการปลอมแปลง ดัดแปลง หรือบิดเบือนผลลัพธ์ของข้อมูล เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ไม่เป็นจริง หรือเพื่อการหลอกลวง โดยต้องยึดหลักความโปร่งใส ความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือของข้อมูลเป็นสำคัญ

๘) ผู้บริหาร พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของกรม ต้องไม่ใช่ AI ในลักษณะที่ละเมิดความเป็นส่วนตัวของบุคคล หรือใช้ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลอ่อนไหว เช่น เลขประจำตัวประชาชน ข้อมูลทางการเงิน หรือข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า คู่ค้า ผู้บริหาร พนักงาน หรือบุคคลอื่น โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและมาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยของกรมอย่างเคร่งครัด

๙) ผู้บริหาร พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของกรม ต้องใช้ AI โดยคำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล และต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อกรม หรือส่งผลกระทบต่อความมั่นคงขององค์กร ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม รวมถึงต้องป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลภายในอย่างเคร่งครัด

๖.๒ การบริหารความเสี่ยง (AI Risk Management)

กรมวิทยาศาสตร์บริการกำหนดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการใช้งานระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างเป็นระบบ ครอบคลุมความเสี่ยงด้านข้อมูล (Data Risk) ความเสี่ยงด้านการพัฒนาและการใช้งานระบบ (AI System Risk) ความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity Risk) ตลอดจนความเสี่ยงจากการละเมิดกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและสิทธิส่วนบุคคล เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะและบริบทของการนำ AI ไปใช้งาน โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

๑) กรมกำหนดให้มีการระบุ วิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยงจากการใช้งานระบบ AI อย่างเป็นระบบ พร้อมกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) อย่างชัดเจน รวมทั้งจัดให้มีการติดตาม ทบทวน และประเมินความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ภายใต้กรอบนโยบายการบริหารความเสี่ยงของกรม

๒) กรมกำหนดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงของระบบ AI ครอบคลุมทุกขั้นตอนของวงจรชีวิตของระบบ (AI Lifecycle) ตั้งแต่การออกแบบ พัฒนา ทดสอบ นำไปใช้งาน และการปรับปรุงระบบ โดยต้องคำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัย ความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือของระบบ รวมถึงความสามารถในการควบคุมความเสี่ยง และการอธิบายผลลัพธ์ของระบบ (Explainability)

๓) กรมกำหนดให้มีการกำกับดูแลการใช้งานระบบ AI ภายใต้อกรอบที่เหมาะสม โดยผู้ที่เกี่ยวข้องต้องมีความรับผิดชอบต่อการดำเนินการดำเนินงานและผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้ AI ทั้งนี้ การใช้งาน AI ต้องเป็นไปตามหลักการใช้งาน AI อย่างมีความรับผิดชอบ โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ ตามหลักการ FEAT (Fairness, Ethics, Accountability, Transparency)

๔) ในกรณีที่มีการนำระบบ AI ไปใช้สนับสนุนการตัดสินใจในเรื่องที่มีนัยสำคัญหรืออาจส่งผลกระทบสูง กรมกำหนดให้ต้องมีการพิจารณาให้มนุษย์มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Human Oversight) อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ให้พิจารณาตามระดับความเสี่ยงและผลกระทบของการใช้งานเป็นสำคัญ

๖.๓ การรักษาความมั่นคงปลอดภัย (Information Security for AI Systems)

กรมวิทยาศาสตร์บริการกำหนดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อปกป้องระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ข้อมูล และโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องจากการเข้าถึง การใช้งาน การเปิดเผย หรือการเปลี่ยนแปลงโดยไม่ได้รับอนุญาต รวมถึงภัยคุกคามทางไซเบอร์ในทุกรูปแบบ โดยมีแนวทางดังต่อไปนี้

๑) ผู้บริหาร พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของกรม ต้องไม่นำข้อมูลที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของระบบ เช่น รหัสผ่าน (Password) ข้อมูลกุญแจเชื่อมต่อระบบ (API Key) รายละเอียดการตั้งค่าระบบ (System Configuration) เป็นต้น รวมถึงข้อมูลสำคัญของกรมที่ไม่ได้มีมาตรการป้องกันการรั่วไหล ไปใช้งานร่วมกับระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI)

๒) กรมวิทยาศาสตร์บริการจะจัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อปกป้องระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) จากการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต การโจมตีทางไซเบอร์ ความเสียหายด้านความมั่นคงปลอดภัย และภัยคุกคามอื่น ๆ รวมทั้งจัดให้มีระเบียบปฏิบัติในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับระบบ AI

๖.๔ ความรับผิดชอบในการใช้งานปัญญาประดิษฐ์

๑) ผู้บริหาร พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของกรม ต้องปฏิบัติตามนโยบายด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence Policy: AI Policy) รวมถึงระเบียบ แนวปฏิบัติ และข้อกำหนดใด ๆ ที่กรมอาจกำหนดขึ้นในภายหลัง ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งของหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการนำระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้งาน ทั้งที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันและที่จะมีขึ้นใน

อนาคต (รวมเรียกว่า “การปฏิบัติตามกฎที่เกี่ยวข้อง”) เช่น กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญา หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล

๒) ในกรณีที่กรมได้รับความเสียหาย ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเกิดจากการกระทำ การละเว้น การกระทำ ความประมาท ความบกพร่อง หรือการฝ่าฝืนการปฏิบัติตามกฎที่เกี่ยวข้อง ผู้กระทำจะถือว่ามีความผิด และอาจได้รับการพิจารณาลงโทษทางวินัยตามความร้ายแรงและความเหมาะสม ทั้งนี้ กรมยังคงมีสิทธิเรียกร้องให้มีการชดเชยค่าเสียหายหรือเยียวยาความเสียหายตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และหากการกระทำดังกล่าวเข้าข่ายเป็นความผิดตามกฎหมาย ผู้กระทำจะต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนด

๗. ข้อกฎหมายและเอกสารอ้างอิง

- ๑) พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๒) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๓) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๔) พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๕) พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๖) ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๗) พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๘) ประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่อง ธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ และมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล ว่าด้วยกรอบธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ ฉบับปรับปรุง : แนวปฏิบัติ (มรต. ๖ : ๒๕๖๖)
- ๙) ประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่อง มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ
- ๑๐) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๑๑) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖
- ๑๒) เอกสารแนวปฏิบัติจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (Thailand AI Ethics Guideline) โดย สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- ๑๓) แนวทางการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีธรรมาภิบาลสำหรับผู้บริหารองค์กร (AI Governance Guideline for Executives) โดย ศูนย์ธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance Clinic by ETDA: AIGC) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.)
- ๑๔) แนวทางการประยุกต์ใช้ Generative AI อย่างมีธรรมาภิบาลสำหรับองค์กร (Generative AI Governance Guideline for Organizations) โดย ศูนย์ธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance Clinic by ETDA: AIGC) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.)

๑๕) เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์สำหรับการบริหารงานและการบริการภาครัฐ (AI Governance for Government) โดย สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

๑๖) UNESCO: Recommendation on the Ethics of Artificial Intelligence (2021)

๑๗) ประกาศสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ที่ ๔/๒๕๖๔ เรื่อง นโยบายความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)